

Beszámoló a Háttér Társaság egyesület 2019. évi tevékenységéről

1. Bevezető

A Háttér Társaság közhasznú egyesület Magyarország legnagyobb és legrégebbi jelenleg is működő lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű, queer és interszexuális (LMBTQI) egyesülete. Célunk a szakmai és politikai közvélemény, valamint a tágabb társadalom figyelmének felhívása az LMBTQI emberek problémáira; az őket segítő szolgáltatások működtetése; az LMBTQI emberek társadalmi helyzetének, szükségleteinek megismerése és ezen szempontok érvényesítése a közszolgáltatásokban; az LMBTQI emberek jogainak védelme, hátrányos megkülönböztetésük elleni fellépés; jóllétük, egészségtudatosságuk növelése; az LMBTQI közösségek önszerveződésének támogatása, kultúrájuk ápolása, megismertetése.

Ezen célok megvalósítása érdekében állandó programként idén is működtettük az Információs és Lelkiségegy Szolgálatot, a Személyes Segítő Szolgálatot, a Jogsegélyszolgálatot, a HIV/AIDS Programot, valamint az Archívumot és könyvtárat. Állandó programjaink mellett foglalkoztunk kulturális és közösségi események szervezésével, érdekérvényesítéssel, kutatásokkal és képzésekkel is.

A 2019-es év főbb eredményei:

- jogi képviselet precedens értékű ügyekben (pl. az LMBTQI szervezetek honlapjait blokkoló Főpolgármesteri Hivatal, a transznemű nőt elutasító hollóközi ruhakölcsönző vagy a bejegyzett élettársak családi pótlék jogosultsága kapcsán)
- gyűlölet-bűncselekmények kezelésére vonatkozó rendőrségi és ügyészségi protokollok elfogadása
- vállalatokkal való kapcsolatunk intenzívebbé válása, munkahelyi képzéseink számának növekedése
- kétheti rendszerességű önszegítő csoport indítása HIV-vel élőknek
- HIV Segítő Szolgálat elindítása
- Archívum katalógusának nyilvánossá válása
- LMBTQI könyvszemle online folyóirat elindítása
- 7. LMBT Történelmi Hónap sikeres megszervezése, programok és látogatók számának bővülése
- az interszex gyermekek szüleinek szóló kiadvány megjelentetése

A 2019-es év számokban:

- 12 részvételű fizetett munkatárs és 85 rendszeresen munkát végző önkéntes
- 2.728 hívás a Háttér Információs és Lelkiségegy Szolgálatnál
- 742 telefonos és 90 e-mailes megkeresés a HIV-vonalnál
- 238 jogi tanácsadással vagy képviselettel járó új megkeresés a Jogsegélyszolgálatnál, 12 korábbi ügy folytatása
- 74 új papír alapú kiadvány az Archívumban, 133 kiadvány feldolgozása

- több mint 1.450 látogató a 20 partnerszervezettel együttműködésben szervezett 40 eseményből álló LGBT Történeli Hónap programsorozaton
- 121.703 egyedi látogató és 244.582 oldalbetöltés a honlapon
- 312 közösségi média poszt, 2.740.351 megjelenés

2. Szervezeti keretek

Az év folyamán három alkalommal, májusban, júniusban és decemberben tartottunk taggyűlést; a júniusi taggyűlés további egy évre megerősítette Apli Erika, Dombos Tamás és Sándor Bea ügyvivői megbízását. Hanzli Péter alprogramvezetői megbízása miatt a felügyelőbizottsági tagságot nem tudta tovább vállalni, Linkai Virág és Szabó Judit mellé a taggyűlés Do Viet Chinh-t választotta felügyelőbizottsági tagnak. Az ügyvivők az év folyamán 11 alkalommal tartottak ülést.

Az egyesület Szervezeti és Működési Szabályzatának (SZMSZ) 2018 decemberi elfogadását követően megújítottuk korábbi szabályzatainkat (számviteli politika, pénzkezelési szabályzat, leltárszabályzat, iratkezelési szabályzat, tagdíjfizetési szabályzat, statisztikai szabályzat, gyermekvédelmi szabályzat, Háttér-díj szabályzat), illetve három új szabályzatot (projektvezetési szabályzat, önkéntes szabályzat, nyilvános események szabályzat) fogadtunk el.

3. Lelki Egészség Program

Lelki egészséghez kapcsolódó állandó szolgáltatásaink (Információs és Lelkisegély Szolgálat, Személyes Segítő Szolgálat) működtetése mellett több lelki egészséggel kapcsolatos projektet indítottunk, illetve folytattunk, és részt vettünk lelki egészséggel kapcsolatos konferenciákon és eseményeken, így pl. a Pszinapszison vagy a horvátországi Festival Smoqua konferenciáján.

3.1 Információs és Lelkisegély Szolgálat

A telefonos lelkisegély szolgálatunk 1996-ban alakult azzal a céllal, hogy az LGBTQI embereknek és környezetüknek mentális és információs segítséget nyújtson. A szolgálat 2018-ban is minden nap 18:00-tól 23:00 óráig fogadta a hívásokat. Az ügyelet mellett havonta 1-1 alkalommal szupervíziót, esetmegbeszélést és stábmegbeszélést tartottunk a telefonos operátorok részére. A 2018-ban indult képzési ciklus végén, 2019 őszén 10 új operátor kezdte meg a munkát. A 2019-ben indult képzési ciklusba 13 fő kapcsolódott be. 2019 végén a szolgálat működtetését 33 operátor látta el.

Az év folyamán a szolgálat összesen 2.728 hívást fogadott, ami a 2018-as számhoz képest 10%-os csökkenést jelent. A női hívók aránya 27% volt, a transznemű embereké 8%. A hívók 10%-a vidéki kistéleplésekről lépett kapcsolatba a szolgálattal. A leggyakoribb problémák a magány és kapcsolatteremtési nehézség, önelfogadási problémák, a környezettel és a családdal való konfliktus volt. Emellett jelentős számban fordultak hozzánk hívóink lelki és testi betegséggel, egészségügyi információkkal kapcsolatban. A szolgálatot 93 esetben hívta erőszak áldozata, 83 hívónak voltak öngyilkossági gondolatai.

3.2 Személyes Segítő Szolgálat

Személyes Segítő Szolgálatunk 2014 márciusában indult, célja, hogy 10-12 alkalmas segítő beszélgetések révén segítse az LMBTQI emberek önellátási, életvezetési, kapcsolatteremtési vagy konfliktuskezelési nehézségeinek megoldását. A szolgáltatást pszichológus szakember vezetése mellett több éves mentálhigiénés tapasztalattal rendelkező önkéntes segítők nyújtják. Segítő beszélgetéseket 1 pszichológus vezetésével 8 önkéntes segítő folytatott.

A program iránt a 2019-es évben is nagy volt az érdeklődés, összesen 46 ügyfél vette fel a kapcsolatot a programmal, a szolgáltatásba végül 17 kliens kapcsolódott be, akik összesen 142 ülésen vettek részt. Kiemelendő, hogy 6 nő és 4 transz személy vett részt az üléseken és egy kistelepülésen élő.

3.3 Projektek

Családi elfogadás. *Itt vagyunk! Az LMBTQI emberek magyarországi társadalmi elfogadásának növelése közösségi megerősítés és szemléletformálás útján* című, a Magyar LMBT Szövetséggel, a Szivárvány Misszió Alapítvánnyal és a Szimpozion Egyesülettel közös projektünk keretében az előző évhez hasonlóan idén is kétszer, júniusban és novemberben szerveztünk családi napot, amelynek programjaira 201, ill. 154 ember látogatott el. Az LMBTQ gyermekek szülei és támogatói csoport havi rendszerességű találkozókat szervezett egész évben *Családi csütörtök* néven, amelynek egyesületünk irodája adott otthont. Októberben magyar nyelven is megjelentettük az OII-Europe, az IGLYO és az Európai Szülők Egyesületének interszex gyermekek szüleinek szóló kiadványát.

CommonPoint. Novemberben bolgár, cseh és horvát partnerekkel *Common Point – Közös Pont: Innovatív megközelítések a lelki egészséggel foglalkozó szakemberek képzésében az LMBTQI emberek minőségi támogatásához* címen indítottunk projektet az Európai Unió Erasmus+ programja támogatásával, amelyet mi koordinálunk. A projekt célja az LMBTI emberekkel foglalkozó segítő szakemberek (pszichológusok, telefonos operátorok, szociális munkások) számára létrehozni olyan tréning és képzési anyagokat, amelyek elősegítik a minőségi és inkluzív szolgáltatások nyújtását. Az idei évben sor került a projektindító találkozóra Budapesten, illetve elkezdtük a tréningkönyv fejlesztését. A projekt keretében tartandó képzések és e-learning kidolgozása a következő év feladata.

OpenDoors. Szeptemberben spanyol, olasz, bolgár és lengyel partnerekkel *Nyitott ajtók: Hogyan biztosítsunk befogadó és szakszerű egészségügyi ellátást az LMBTI emberek számára* címmel indítottunk kétéves kutatási-képzési projektet. Az Európai Bizottság által finanszírozott projektjeink közül első ízben nem csak partnerek, hanem a konzorcium vezetői is vagyunk. Októberben megtartottuk Budapesten a projektindító találkozót, kidolgoztuk a jogi és közpolitikai helyzet feltérképezésére szolgáló kérdéslistát, illetve a egészségügyben dolgozókkal készítendő interjúhoz és kérdőíves kutatáshoz kapcsolódó interjúvázlatot és kérdőívet.

4. Jogi Program

4.1 Jogsegélyszolgálat

Egyesületünk 2000 nyara óta működteti a Háttér Jogsegélyszolgálatot, amely elsősorban a szexuális irányultság vagy nemi identitás miatti hátrányos megkülönböztetés, zaklatás vagy bántalmazás áldozatai számára nyújt ingyenes jogi segítséget (tanácsadást, beadvány- és okiratszerkesztést és jogi képviseletet). A jogsegélyszolgálat emellett tájékoztatást ad minden olyan ügyben, ahol a kérelmező szexuális irányultságának vagy nemi identitásának jelentősége lehet. A 2012-ben megindult esetszám-emelkedés ebben az évben is folytatódott, 2019-ben összesen 238 új megkeresés érkezett, és 12 további ügy volt folyamatban korábbi évekről. A korábbi évekhez hasonlóan a legtöbb megkeresés idén is foglalkoztatási, egészségügyi és szolgáltatási hátrányos megkülönböztetéshez és zaklatáshoz kapcsolódott, de jelentős számú volt a gyűlölet-bűncselekménnyel és gyűlöletbeszéddel, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésével és a gyermekvállalással kapcsolatos megkeresés is. A nem jogi elismerésére irányuló eljárások 2018-as felfüggesztése miatt megnőtt az ilyen jellegű megkeresések száma is.

A jelentősebb ügyeink közül mindenképpen érdemes kiemelni az alábbiakat:

- közösség tagja elleni erőszak büntettének elkövetésében bűnösnek találta és elsőfokon két-két év próbára bocsátotta a Pesti Központi Kerületi Bíróság azokat a homofób támadókat, akik 2013. augusztus 14-én éjszaka fenyegetően léptek fel egy dohánybolt előtt csókolózó férfiakkal szemben;
- az Egyenlő Bánásmód Hatóság megállapította: nemi identitáson alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg az a hollóközi vállalkozó, aki nem volt hajlandó bérbeadni egy transz nőnek a tulajdonában álló népviseleti ruhákat egy fotózáshoz;
- az LMBTQI szervezetek weboldalának blokkolása miatt az EBH többes szankciót szabott ki a Főpolgármesteri Hivatal ellen: előírta a jogellenes állapot megszüntetését, megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, 1.000.000 forint összegű bírság megfizetésére kötelezte a Hivatalt, és előírta a határozat közzétételét a Hatóság honlapján és a budapest.hu nyitóoldalán;
- közbenjárásunk eredményeként perindítás előtt saját hatáskörben módosította határozatát a Kormányhivatal, amely korábban jogellenesen megtagadta a családi pótlékot egy anyától azonos nemű bejegyzett élettársa gyermeke után;
- számos esetben indítottunk eljárást, illetve nyújtottunk képviseletet közösség tagja elleni erőszak kapcsán: a Pride Fesztivál keretében több eseményt szélsőjobboldali csoportok zavartak meg; bántalmaztak egy Pride felvonuláson résztvevő férfit; a bényei falunapon megtámadtak egy szivárványtáskát viselő nőt; megrongálták az ARC plakátkiállítás több LMBTQI témájú plakátját, a Coca Cola azonos nemű párokat ábrázoló plakátjait, és festékekkel öntötték le szivárványcsaládok elfogadására felhívó plakátunkat.

4.2 Gyűlölet-bűncselekmények Elleni Munkacsoport

Emellett továbbra is aktív szerepet vállaltunk a Gyűlölet-bűncselekmények Elleni Munkacsoport működtetésében. Az év legnagyobb eredménye a gyűlölet-bűncselekményekkel foglalkozó rendőrség és ügyészégi protokollok elfogadása

volt, amelyekért éve óta küzdöttünk. Májusban és októberben jelentést készítettünk az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága részére az Emberi Jogok Európai Bírósága gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos ítéleteinek végrehajtásáról. Május-júniusban biztonsági kisokost készítettünk a Pride események szervezői részére. Mivel a Fesztivál alatt több szélsőjobboldali csoport által elkövetett incidensre is sor került, szeptemberben egyeztetést szerveztünk a rendőrséggel, ahol áttekintettük a hibákat, és megállapodtunk egy rendőrségi útmutató összeállításában. Az év végén kidolgoztunk egy állami szerveket megcélzó éves adatkérési rendszert, amely alapján minden évben értékelni fogjuk a rendőrség, ügyészség, bíróságok és az áldozatsegítő szolgálatok teljesítményét.

4.3 Projektek

Call It Hate. *Nevezd nevén a gyűlöletet – tudatosságnövelés az LMBTQI gyűlöletbűncselekmény-áldozatok támogatására* c. projektünk keretében tanulmányban foglaltuk össze a projektben 2018-ban végzett reprezentatív közvéleménykutatás eredményeit a magyar társadalom homofób és transzfób bűncselekményekkel kapcsolatos attitűdjeiről (megjelenés: *Awareness of Anti-LGBT Hate Crime in the European Union*, 94-112. o.), és tudatosságnövelő kampányt dolgoztunk ki és valósítottunk meg. Az utóbbi elemei voltak: egy weboldal (hangosabbagyuloletnel.hu), a szervezetünk Facebook-oldalán futó chatbot, valamint egy társadalmi kísérlet témájú videó (ezt 384.000-en látták), illetve utcai sajtótájékoztató és kampánymunka gyűlölet-bűncselekmények helyszínein. A projekt nemzetközi zárókonferenciájának (Budapest, 2019. szeptember 26-27.) szervezői is mi voltunk.

Speak Out. *Hallasd a hangod! A homo- és transzfób gyűlöletbeszéd és gyűlölet-bűncselekmények kezelése* címmel futó projektünkben 2019 során nemzetközi projekttalálkozót szerveztünk, kutatást végeztünk az LMBTQI emberek online gyűlöletbeszédrel és gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos tapasztalatairól (446 fő), valamint képzési anyagot állítottunk össze a rendőrség számára, amelynek része többek között két oktatóvideó is.

Diversity and Childhood. 2019 utolsó negyedében indult el (és 2021-ig tart) a szintén az Európai Bizottság támogatásával megvalósított *Sokszínűség és gyermekkor: A gyermekek nemi sokszínűségével kapcsolatos társadalmi attitűdök megváltoztatása Európában* című képzési, fejlesztési és tudatosságnövelő projekt, amelyben 9 szervezettel ill. egyetemi kutatócsoporttal működünk együtt az EU 9 tagállamából.

Online gyűlöletbeszéd. 2019 során is folytattuk az előző évben megkezdett, az Európai Bizottság megbízásából végzett kutatásunkat, amelynek keretében 23 tagállam és az Egyesült Királyság 39 szervezetével közösen azt vizsgáljuk, hogy a közösségimédia-szolgáltatók (Facebook, Youtube, Twitter, Microsoft) hogyan kezelik a gyűlöletbeszédrel kapcsolatos bejelentéseket. A monitorozás 2019-ben november 4-től december 11-ig tartott, a partnerek 4.364 bejelentést tettek (ebből mi 99-et). A bejelentett magyar tartalmak 95%-át eltávolították a szolgáltatók.

6. HIV/AIDS Program

1998-től működő HIV/AIDS Programunk középpontjában a tudatformálás, a tanácsadás és a kutatás áll. 2004 óta működtetjük óvszerautomata programunkat is, amelynek révén az LMBTQI szórakozóhelyek látogatói szociális áron juthatnak óvszerhez. 2019-es évben folyamatosan biztosítani tudtuk az óvszer ellátást a szórakozóhelyeken. 1076 darab óvszer juttatunk ki, 25 forintos darabáron. Az óvszer fogyása a tavalyi évhez képest 115%-kal növekedett.

6.1 HIV-vonal

HIV-vonalunk 2005. december 1-jén alakult azzal a céllal, hogy széleskörű tájékoztatást nyújtson a HIV/AIDS-cel és egyéb szexuális úton terjedő fertőzésekkel kapcsolatban, valamint segítsen a HIV-vel élőknek állapotuk elfogadásában, az új kihívásokkal való megküzdésben. Az év folyamán 4 operátorral biztosítottuk a HIV vonal működését, aminek ügyeleti idejét 8 és 22 óra közé korlátoztuk, mivel az operátorok visszajelzése alapján ez időn kívül a hívók nem rendeltetésszerűen használták a szolgáltatást. Az év folyamán az 742 hívást fogadtak az operátorok, és 90 e-mailes megkeresésre válaszoltak.

6.2 HIV-vel élők segítése

A *HIV-vel élők aktivizálása* című projektünk keretében áprilistól kéthetente *Pozitív szemmel* címen szerveztünk önsegítő csoportot HIV-vel élők részére. Az alkalmak egy része egy-egy kiemelt témával (lelki egészség, munkavállalás, jogok) foglalkozott, másik részük kötetlen beszélgetés volt. A csoport az év végére a heti rendszerességű találkozás mellett döntött: az önsegítő csoport továbbra is kéthetente találkozik, ugyanakkor létrejött egy aktivista-csoport is, akik a HIV-vel élők helyzetének átfogó javításáért küzdenek. A Pozitív Szemmel csoporttal az év közben három akciót szerveztünk: májusban gyertyagyújtással emlékeztünk az AIDS-ben elhunytakra, novemberben az Európai Szűrés Hete keretében szerveztünk szűrést a Madách térre, december elsején a Hősök terén aktivisták piros szalagot, az AIDS elleni küzdelem jelképét formáztak, amelyről drónfelvételt készült.

pozitivszemmel.hu címen online közösségi felületen indítottunk HIV-vel élőknek, ahol anonim módon ismerkedhetnek, beszélgethetnek.

2020 februárjában új, kísérleti szolgáltatást tervezünk elindítani, amelynek keretében vállaljuk a HIV-szűréstől tartó emberek szűrésre kísérését, a frissen kiszűrt HIV-vel élők elkísérését a gondozásba vételre, illetve segítő beszélgetéseket folytatását HIV-vel élőkkel. A szolgáltatás nyújtásával bekapcsolódó önkéntesek részére októberben és novemberben egy-egy teljes hétvégén, összesen négynapos képzést szerveztünk, amely során eljajátították a HIV/AIDS-cel kapcsolatos legfontosabb ismereteket, a krízisintervenció és az erőszakmentes kommunikáció módszereit, a HIV-vel élőkre vonatkozó jogszabályokat, a HIV-vel élők számára elérhető támogató szolgáltatásokat és a segítségnyújtás etikai szabályait.

6.3 HIV-szűrések

Együttműködési megállapodást kötöttünk az Anonim AIDS Tanácsadó Szolgálattal, amely alapján a Háttér Társaság is tud HIV-szűréseket szervezni, ami elősegíti az LMBTQI

közösség szűréshez való hozzáférését. Az Európai Szűrési Héthez csatlakozva szűrést szerveztünk a Madách Térre, ahol nem csak a közösség tagjai között népszerűsítettük a szűrés fontosságát, hanem az utca emberének is próbáltuk eljuttatni az információt. Önkénteseink prevenciós munkát végeztek a szűrés alatt. 20 tesztet végeztünk el, amiket a COBATEST anonim rendszerébe is rögzítettünk.

6.4 Kutatások

A *HIV-vel élők aktivizálása* című projektünk keretében kérdőíves és interjúkutatást folytattunk HIV-vel élők körében; az online kérdőívet 176-an töltötték ki, mélyinterjút 51 fővel készítettünk. A kutatás eredményeit és a kormányzat, egészségügyi intézmények, munkáltatók és civil szervezetek részéről szóló ajánlásokat tartalmazó jelentést a decemberi Háttér Klub keretében mutattuk be a közösségnek.

Megkezdtuk a második Európai MSM Internetes Kutatás (EMIS) részletes magyar jelentésének összeállítását, két munkatársunk részt vett az európai összehasonlító jelentés bemutatóján Luxemburgban. A találkozó alatt kapcsolatot építettünk a European AIDS Treatment Group (EATG) képviselőjével.

Bekapcsolódtunk a férfiakkal szexuális kapcsolatot létesítő férfiak szexuális egészségét vizsgáló STIPnet kutatás tanácsadó testületének munkájába. Januárban részt vettünk a projektindító találkozón Berlinben, véleményeztük a kutatási módszertant és népszerűsítettük a kutatást, amelynek magyar partnere a Semmelweis Egyetem Bőrklínikájának Országos STD Centruma.

6.4 Kiadványok

Az EATG támogatásával kiadványt készítettünk az 50 feletti vagy legalább 10 éve HIV-vel élők számára. A kiadvány azokat a tényezőkre, betegségekre hívja fel a figyelmet, amelyek az egészség megőrzése szempontjából az idősebb HIV-vel élőknek különösen fontos. A kiadvány gyakorlati tanácsokat is ad, hogy egy idősebb HIV-vel élő hogyan élhet minél tovább egészséges és kiegyensúlyozott életet. A kiadvány tartalmát online videósorozat formájában is terjesztettük.

Átdolgoztuk és újraterveztük *Pozitív Szemmel* címet viselő, eredetileg 2008-ban megjelent, HIV-vel élőknek szóló kiadványunkat. A Magyarországon hiánypótló munka átfogóan mutatja be a HIV-vel kapcsolatos legfontosabb ismereteket, ideértve a vírus működését, a gyógyszeres terápiákat, a betegjogok, a munkavállalás, a gyermekvállalás és a lelki egészség megőrzésének témáit is. A kiadványt 1.500 példányban sokszorosítottuk, és a HIV-centrumokon keresztül juttatjuk az érintettekhez.

6.5 PrEP

Miután 2018-ban állami szervekkel folytatott hosszas levelezés során tisztáztuk, hogy a HIV-fertőzés gyógyszeres megelőzése (pre-expozíciós profilaxis, PrEP) Magyarországon is engedélyezett, a PrEP hozzáférhetőségének javításán kezdtünk el dolgozni. A PrEP jelenleg bejáratos módon a Belvárosi Orvosi Centrumban, a szükséges vizsgálatok – fizetős alapon történő – elvégzését követően érhető el, ugyanakkor elvben a HIV-centrumok is felírhatják azt. A hozzáférést jelentősen nehezíti, hogy a PrEP készítményekhez TB-támogatással nem,

csak listaáron lehet hozzáférni. Gyógyszerek magánimportját segítő gyógyszertárak bevonásával jelentősen olcsóbb, legális beszerzési utat dolgoztunk ki.

7. Archívum és könyvtár

A Háttér Archívum szervezetünk megalakulásától kezdve gyűjti és rendszerezi az LMBTQI emberekkel kapcsolatos kiadványokat, sajtócikkeket, játék- és dokumentumfilmeket, kisnyomtatványokat, plakátokat, levéltári anyagokat. 2019 végén archívumunkban 4.046 nyomtatott könyv, illetve elektronikus dokumentum volt elérhető, az év folyamán 74 új papír alapú kiadványt szereztünk be, elsősorban kiadók ingyenes felajánlása révén, és összesen 133 új tételt katalogizáltunk.

Áprilisában új negyedéves online folyóiratot indítottunk *LMBTQI könyvszemle* címmel, az Archívum új szerzeményeinek népszerűsítésére. Az év folyamán a folyóiratból négy szám jelent meg. Júliusban a nyilvánosság számára is elérhetővé tettük könyveink, elektronikus dokumentumaink adatait tartalmazó katalógusunkat.

Júniusban négy fővel képviseltettük magunkat az LMBTQ+ Archívumok, Könyvtárak, Múzeumok és Speciális Gyűjtemények két évente megrendezendő konferenciáján, amelyet idén Berlinben szerveztek meg *Queering Memory* címmel. Archívumunk egyik önkéntesét a konferencia tanácsadó testületében is meghívták, munkatársainak és önkénteseink a Budapest Pride-ok történetéről, a magyar LMBT Történeti Hónap tapasztalatairól és a Háttér Archívumról tartottak előadást.

7.1 LMBT Történeti Hónap

2019 februárjában hetedik alkalommal szerveztük meg a Labrisz Leszbikus Egyesülettel együttműködésben az LMBT Történeti Hónapot. A négyhetes programsorozat alatt 40 esemény került megszervezésre 20 partnerszervezettel együttműködésben. Programokat nem csak LMBTQI szervezetek, de oktatási, tudományos és kulturális intézmények is szerveztek, így például az ELTE BTK Művészetelméleti és Médiakutatási Intézete, az ELTE ÁJK Jogsociológia TDK-ja és a Budapesti Corvinus Egyetem Társadalmi- és Kultúrakutató Központja. A programsorozatot – a Stonewall-lázadás 50. és a rendszerváltás 30. évfordulójához kapcsolódva – Lady Dömper és Miss Mandarin transzvesztita előadóművészek nyitották meg. A hónap során megemlékeztünk Walt Whitman születésének kétszázadik, valamint Mednyánszky László és Lajos Viktor főherceg halálának századik évfordulójáról. Foglalkoztunk a fantasyban és sci-fikben megjelenő LMBTQ karakterekkel, az aszexualitás történetével és egy érdekes 1919-es ügy kapcsán a homoszexualitás büntetőjogi megítélésének változásairól is hallhattunk. Olyan filmeket nézhetett meg a közönség a hónap során, mint *A Stonewall-lázadás*, *a Halállal lakoljanak?* és *a Más, mint a többiek*. Budapesten kívül Debrecenben, Kecskeméten és Szegeden voltak programok. Az egy hónapos programsorozatra közel 1.500 résztvevő volt kíváncsi, és több eseményt az interneten is élőben lehetett követni.

7.2 Előbújás a vasfüggöny mögül

2019 októberétől *Előbújás a vasfüggöny mögül – 30 év demokrácia az LMBTI emberek szemével* címmel az LMBTQI emberek hazai történelmével foglalkozó nemzetközi projektet

valósítunk meg a Nomantinel (Szlovákia), a Post Bellum (Csehország), a Merlinka Fesztivál (Szerbia) és az ERA (Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Koszovó, Macedónia, Albánia, Törökország) részvételével. Az év folyamán a projektindító találkozó valósult meg; a videóinterjú elkészítése, a kiállítás és a színdarab összeállítása 2020 tavaszán indul.

8. Egyéb projektek

Munkahelyi befogadás. Egyesületünk a Magyar LGBT Szövetséggel, a Szimpozion Egyesülettel és a Szivárvány Misszió Alapítvánnyal együttműködésben *Itt vagyunk! Az LMBTQI emberek magyarországi társadalmi elfogadásának növelése közösségi megerősítés és szemléletformálás útján* címmel valósított meg közös projektet 2018. január 1. és 2019. december 31. között. A 2019. év során 7 alkalmas workshop-sorozatot tartottunk nagy foglalkoztatók HR-vezetőinek és -munkatársainak részvételével, és konferenciát szerveztünk a Munkáltatók Esélyegyenlőségi Fórumával közösen (Budapest, 2019. október 2.). A MEF-fel közösen jelentettük meg a *Miért és hogyan teremtsünk LMBTQI-befogadó munkahelyeket* c. kiadványt. Az év során 7 munkahelyi képzést, workshopot tartottunk meghívott trénerként. Kampányanyagokat (plakátokat, szórólapokat, webes felületet) készítettünk és tettünk közzé az LMBTQI munkavállalók egyenlősége témájában, ezek egy részét 2020-ban is felhasználjuk. A *Transvisible: Módszertani innováció a karriertanácsadás területén a transz nők gazdasági megerősítésének elősegítésére* című nemzetközi projektben interjúkat készítettünk, projekttalálkozókon vettünk részt, és elkezdtük a 2020-ban angol és magyar nyelven is megjelenő kézikönyv kidolgozását.

Szivárványcsaládok. Az év folyamán tíz alkalommal tartottunk konzultációs lehetőséget gyermeket nevelő, vagy gyermekvállalást tervező LMBTQI embereknek, pároknak, amelyen összesen 20 személy vett részt. 2019 utolsó negyedében, az év során nyilvánosságra került kormányzati támadásokra reagálva (amelyek alapján az rajzolódott ki, hogy a kormány kommunikációs és jogalkotási támadásra készül a gyermeket nevelő vagy gyermekvállalást tervező azonos nemű párok ellen) az ILGA-Europe támogatásával kampányt szerveztünk azonos nemű szülők és a szivárványcsaládok témájának bemutatásával. Az *Egy magyar család: Andris, Ádám és Marci* c. videónkat több mint 600 ezren nézték meg, CityLight és óriásplakátokat helyeztünk el forgalmas villamosmegállóknak és metró-aluljárókban, és egész oldalas hirdetést jelentettünk meg a *Nők Lapja* decemberi dupla számában.

Iskolai zaklatás. 2017-ben folytatott *Országos iskolai környezet kutatás* tapasztalatai alapján a *Look Wide: a nemi alapú erőszak LMBTQI áldozatainak támogatása* c. nemzetközi projektünk keretében (2018-19) az iskolai erőszak témájára fókuszáltunk. Interjú kutatásunk alapján 2019-ben, márciustól májusig képzést és mentorálás biztosítottunk iskolapszichológusok, iskolai szociális munkások és más fiatalokkal dolgozó szakemberek számára. A projekt zárókonferenciáján, a *Légy képből!* című, előítéletes alapú iskolai erőszak megelőzéséről és kezeléséről szóló konferencián (Budapest 2019. december 13.) előadóként vett részt többek között az Alapjogi Biztos Hivatalának gyermekjogi szakértője, valamint az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Karának több oktatója.

Sokszínűség Oktatási Munkacsoportot (SOM). A Munkacsoportot 2018-ban a Magyar LGBT Szövetség hozta létre, részben az Iskolai Sokszínűség Hetének megszervezésére, részben a pedagógusok szakmai támogatására, a Nyílt Társadalom Alapítványoktól kapott

támogatás keretében. A Munkacsoport működését 2019 szeptemberétől a Háttér Társaság koordinálja. A Munkacsoportnak jelenleg 12 oktatási területen dolgozó, kisebbségi, hátrányos helyzetű csoportokkal foglalkozó civil szervezet a tagja. A Munkacsoport tagjai a tanév folyamán rendszeresen találkoztak, tapasztalatot cseréltek. A SOM honlapon (sokszinusegoktatas.hu) több mint 80 jó gyakorlatot, vitaindító cikket, szakirodalmi összefoglalót tettünk közzé. A Munkacsoport Facebook oldalát jelenleg 606-an követik, a pedagógusoknak szóló hírlevelére 435-en, a szülőknek szólóra 21-en vannak feliratkozva. Az év során összesen 10 alkalommal küldtünk ki hírlevelet pedagógusoknak, 10 alkalommal szülőknek (ezekből 4-4-et szeptembertől). A munkacsoport munkáját a EJHA – Amnesty II. országos emberi jogi oktatási konferencián (2019. október 12., Budapest), a XIX. Országos Neveléstudományi Konferencián (2019. november 7-9., Pécs) és a *Légy képből!* című, előítéletes alapú iskolai erőszak megelőzéséről és kezeléséről szóló konferencián (2019. december 13.) is bemutattuk. A 2020 tavaszára tervezett 2. Iskolai Sokszínűség Hetéhez készülő toolkithez segédanyagokat gyártottunk: kézikönyveket tanároknak és diákoknak, szórólapokat, plakátokat, matricákat és kisfilmeket.

Roma LMBTQI közösség. Részt vettünk a Nyílt Társadalom Alapítványok által roma LMBTI témában kiírt ösztöndíjpályázat keretében megvalósított projektek végrehajtásában: képzéseket tartottunk LMBTQI fogalmakról, jogokról, lelki egészségről roma középiskolásoknak, roma LMBTQI egyetemistáknak. Témák felvetésével, kommunikációs együttműködéssel segítettük a QRTV internetes roma LMBTQI média elindulását. Májusban részt vettünk a roma LMBTQIA+ emberek részére szervezett kétnapos fórumon Pécsen. Felszólaltunk a Pride roma kamionon.

9. Nyilvánosság

Egyesületünk a 2019-es év folyamán fokozottan figyelt a nyilvánosságban történő minél erőteljesebb megjelenésre, amelyre leginkább jogsegélyszolgálatunk sikeres ügyei, illetve a gyűlölet-bűncselekmények és szivárványcsaládok kapcsán folytatott kampányainak nyújtottak lehetőséget. Az év folyamán 17 sajtóközleményt tettünk közzé, honlapunkon pedig további 40, az egyesület működésével kapcsolatos hírt és felhívást.

2019-ben honlapunkat 121.703 egyedi látogató látogatta, akik összesen 244.582 alkalommal töltötték le a honlap valamely oldalát, ez a tavalyihoz képest 25%-os növekedés. Dinamikus fejlődést mutatott Facebook oldalunk is: egy év alatt 40%-kal nőtt az oldal követőinek száma, így 2019 végén 7.913 fő követte Facebook oldalunkat. 312 posztunk összesen 2.740.351 embert ért el. Hasonlóan dinamikusan bővült Instagram oldalunk követőinek száma is, oldalunknak 2019 végén 1.250 követője volt, ez a 2018-ashoz képest 38%-os bővülés. Twitter oldalunk 70 új követővel növekedett, az év folyamán 35 Tweetet tettünk közzé. Havi rendszerességű email hírlevelünk feliratkozóinak száma az év végén már 4.470 volt, ami 22%-os növekedést jelent.

2019-ben is folytattuk Háttér Klub című nyilvános rendezvénysorozatunkat a budapesti Bem Moziban, amely során az LMBTQI közösség számára teremtünk lehetőséget egyesületünk munkájának jobb megismerésére. A Klub keretében januárban a köztévén sugárzott tévéműsor kapcsán a reparatív terápiáról beszélgettünk. Februárban az Európa-szerte terjedő populizmusról és annak az LMBTQI-jogokra gyakorolt hatásáról szerveztünk előadást. Márciusban bemutattuk az LMBTQI diákok iskolai tapasztalatairól szóló kutatásunk

eredményeit. Áprilisban a béranyaságról vitatkoztunk Antoni Ritával, a Nőkért Egyesület elnökével és Péterrel, aki 9 éve béranya segítségével vállalt gyermeket. Májusban a házelnök gyűlöletkeltő szavaira reagálva a szivárványcsaládok helyzetéről beszélgettünk. Szeptemberben az online gyűlöletbeszéd elleni fellépés lehetőségeit vitattuk meg. Októberben az interszex gyermekek szüleinek szóló kiadványunkat mutattuk be. Decemberben a HIV-vel élők helyzetét feltáró kutatásunk kapcsán beszélgettünk.